

HRVATSKO KEMIJSKO DRUŠTVO
Zapisnik redovite godišnje skupštine

Redovita Godišnja skupština Hrvatskoga kemijskog društva održana je 25. svibnja 1994. godine u 17 sati u predavaonici Zavoda za organsku kemiju i biokemiju Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu, Strossmayerov trg 14.

Predložen je slijedeći dnevni red:

1. Pozdrav predsjednika
2. Predavanje predsjednika K. Humskog:
»*Stereokemijske promjene – dokaz reakcijskog mehanizma*«
3. Biranje dvojice zapisničara i dvojice ovjervitelja zapisnika
4. Prihvaćanje Pravila Hrvatskoga kemijskog društva
5. Izvješće predsjednika, tajnika, pročelnika podružnica, pročelnika tematskih sekcija, blagajnika, glavnog urednika časopisa CROATICA CHEMICA ACTA, te Nadzornog odbora.
6. Rasprava o izvješćima
7. Prijedlog Upravnog odbora o ustanovljenju Nagrade za koloidnu i površinsku kemiju HKD-a
8. Rasprava o prijedlozima podnesenima Skupštini u skladu s čl. 23. Pravila
9. Prijedlog članarine HKD i pretplate za CCA
10. Razrješnica Upravnom odboru HKD i Redakcijskom odboru CCA
11. Izbor časnika Društva za razdoblje 1994–96.

Skupština je jednoglasno prihvatila dnevni red.

Nazočni: Z. Banić, M. Bravar, Lj. Brečević, N. Brničević, I. Butula, R. Despotović, J. Dogan, I. Furač, M. Herceg, K. Humski, K. Jakopčić, F. Jakšić, A. Jurić, N. Kallay, B. Kamenar, B. Kašnar, D. Keglević, D. Kidemet, L. Klasinc, Lj. Kos Hebrang, S. Kovač, D. Kovaček, M. Kovačević, O. Kronja, I. Malnar, R. Marčec, Z. Meić, M. Mesić, B. Mildner, M. Mintas, M. Orhanović, D. Parat, G. Prajdić, I. Primožić, F. Ranogajec, D. Ražem, E. Reiner, M. Sikirica, Vl. Simeon, N. Stubičar, D. Sunko, N, Šegudović, M. Šindler, M. Tarle, Đ. Težak, B. Tomašić, N. Trinajstić, J. Veselić, H. Vančik, M. Žinić.

Ad 1. Predsjednik Hrvatskoga kemijskog društva K. Humski otvorio je redovitu Godišnju skupštinu i pozdravio nazočne članove.

Ad 2. Predsjednik Društva K. Humski održao je predavanje pod naslovom: *Stereokemijske promjene – dokaz reakcijskog mehanizma*

Ad 3. U nastavku rada Skupštine, za zapisničare su predloženi Ivica Malnar i Dijana Parat, a za ovjervitelja zapisnika Olga Kronja.

Ad 4. Predsjednik Društva K. Humski stavio je prihvaćanje novih Pravila Hrvatskoga kemijskog društva na glasovanje. Pravila su jednoglasno prihvaćena.

Ad 5.

H. Vančik

Izvjeste tajnika

Od zadnje redovite godišnje skupštine održane 30. lipnja 1993. godine Upravni je odbor održao četiri sjednice, od kojih je jedna bila izvanredna. Na sjednicama se, osim redovitog praćenja rutinskih poslova Društva, raspravljalo i o nizu pitanja i djelovanja vezanih uz neke nove poticaje i suradnje. Dogodile su se samo dvije personalne promjene u Upravnom odboru. G. Pifat zamolila je da joj se, zbog njezine zauzetosti poslovima na funkciji ministra znanosti, zamrzne njezino članstvo u Upravnom odboru, što je i bilo prihvaćeno. Druga je promjena vezana za CCA: M. Biruš podnio je neopozivu ostavku na položaj tehničkog urednika CCA.

Dosta se raspravljalo o radu sekcija HKD, o čemu još nisu doneseni sasvim određeni stavovi, osim konstatacije da su sekcije uglavnom slabo aktivne, što se je vidjelo i iz prošlogodišnjih sekcijских izvještaja. Nakon duljih priprema osnovana je i podružnica za Sjevernu Ameriku, s organizacijskim odborom u kojemu su V. Katović, A. Bakač, M. Randić i J. Čaja.

U međunarodnoj uniji, IUPAC, dva su naša člana, T. Cvitaš (naslovni član) i L. Klasinc (pridruženi član), a naše Društvo u skupštini raspolaže jednim glasom. U IUPAC su također poslana naša pravila u engleskom prijevodu. U radu skupštine IUPAC, koja se održala u kolovozu 1993. sudjelovao je predsjednik HKD K. Humski. Članstvo HKD u FECS razmatrano je na skupštini održanoj u ožujku 1994. godine.

Što se tiče odnosa s drugim društvima, potrebno je spomenuti da su HKD-u bila poslana dva poziva na sastanke i simpozije u Srbiji i Grčkoj. S obzirom na očiglednu političku konotaciju tih poziva, suprotnu trenutnim međunarodnim odlukama vezanim uz Srbiju, Upravni je odbor poslao kratko obrazložene negativne odgovore na obadvije adrese. Odnosi s društvima iz susjednih zemalja nastoje se pojačati, pa je predsjednik tako posjetio Slovensko kemijsko društvo i uputio pisma društvima u Mađarskoj i Austriji u kojima ih upoznaje sa HKD. Također, Društvo sudjeluje u djelatnostima Hrvatskoga prirodoslovnog društva, koje je krovna organizacija prirodoslovaca. Kao vjerojatno najveće društvo, HKD daje i članove Malog vijeća HPD.

Društvo je ove godine bilo suorganizator skupa vezanog uz 90. obljetnicu Agrikulturno-kemijskog zavoda u Križevcima, održanog 30. rujna 1993.

Obavljene su također i pripreme za XIV. skup hrvatskih kemičara, koji bi se trebao održati početkom veljače 1995. U organizacijski odbor (koji je i znanstveni odbor) Društvo je delegiralo svoje članove. Kao i prijašnjih godina, Skup se organizira u suradnji s Hrvatskim društvom kemijskih inženjera.

Nakladnička djelatnost vezana je uz izdavanje časopisa CCA, o čemu potanje govori izvještaj glavnog urednika. Upravni odbor imenovao je i recenzente knjige »Nomenklatura anorganskih spojeva« (T. Cvitaš i N. Kallay, izvjestitelj M. Orhanović) koji su podnijeli povoljna izvješća, pa će ta knjiga imati preporuku HKD. Društvo je pokrenulo i pitanje početka poslova oko izdavanja ili suizdavanja prijevoda dodatka (Appendix) knjizi »Priručnik za simbole i nazivlje fizičko-kemijskih veličina i jedinica« kojega bi priredila Đ. Težak.

Dugogodišnji napori Društva da znatnije utječe i na školski sustav, ove su sezone doveli do pozitivnog pomaka. Na poziv Zavoda za školstvo RH, bio je organiziran sastanak sa svim stručnim društvima, na kojemu se govorilo o konkretnim načinima djelovanja tih društava na funkcioniranje obrazovnih sustava. U ime HKD-a na sjednici je bio prisutan H. Vančik.

Financijska je situacije u jednom dijelu ovog razdoblja bila i kritična. Kakvo-takvo normaliziranje financijskog stanja nastalo je tek kao plod upornih nastojanja Upravnog odbora i uredništva CCA, za što bi on bio voljan osigurati potrebna sredstva. Upravni je odbor primio pismo E. Matijevića u kojemu on predlaže osnivanje posebne nagrade koja bi se dodjeljivala mladim istraživačima za uspjehe na polju koloidne kemije.

U sklopu Centralne kemijske biblioteke HKD i nadalje prima raznu znanstvenu periodiku i knjige. Zamjenom za CCA, poklonom ili kupnjom u ovom je razdoblju nabavljeno:

CENTRALNA KEMIJSKA BIBLIOTEKA – 1993. godine.

	Knjige	Časopisi		
		Domaći	Strani	Ukupno
Kupnja	16	2	80	82
Zamjena	–	16	86	102
Poklon	222	1	4	5
Ukupno	238	19	170	189

Društvo broji 426 aktivnih članova.

T. Kovačić

Izvješće Podružnice za Dalmaciju za razdoblje lipanj 1993. – svibanj 1994.

U proteklom razdoblju Društvo je nastavilo aktivnost održavanja kolokvija. Unatoč otežanim uvjetima rada (nedostatak financijskih sredstava, prometna izolacija) organizirali smo dva kolokvija s eminentnim predavačima izvan naše sredine (USA i Zagreb). Ukupno su održana četiri kolokvija, uz zadovoljavajuću posjećenost.

Rad podružnice financijski se temelji na pomoći Tehnološkog fakulteta u Splitu i na povremenom sponzorstvu od gospodarstva. Kao i do sada sjedište Podružnice je u prostorijama Tehnološkog fakulteta u Splitu te je tako omogućena društvena aktivnost i održavanje kolokvija.

U sklopu dodatnih aktivnosti inicirali smo na Tehnološkom fakultetu i za sada organizirali interna stručna predavanja – kolokvije, uz otvoren pristup svim zainteresiranima. Predavači su mlađi znanstvenici Tehnološkog fakulteta u Splitu, a cilj predavanja je ostvarivanje kontinuiteta znanstvenog interesa i znanstvene aktivnosti mladih znanstvenika Fakulteta.

U izvještajnom razdoblju održani su slijedeći kolokviji:

135. kolokvij: Joseph H. Flynn (Scientific Thermal Research and Data Analysis, Maryland, USA) *Utjecaj kemijske modifikacije površine poliuretana na njihovu toplinsku stabilnost.*
136. kolokvij: Mladen Miloš (Tehnološki fakultet Sveučilišta u Splitu) *Interakcija protein–kalcijev ion.*
137. kolokvij: Nikša Odažak (Institut za oceanografiju i ribarstvo, Split: Raspodjela kadmija i olova u tijelu školjkaša *Mytilus galloprovincialis* i ribe *Dicentrarchum labrax.*
138. kolokvij: Igor Čatić (Fakultet strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu) *Vrednovanje tehnike.*

M. Oršić

Izvješće o radu Podružnice za Rijeku i Istru za razdoblje od 1. srpnja 1993. do 1. svibnja 1994.

U proteklom razdoblju naše Društvo nastavilo je svoju aktivnost održavanjem stručnih predavanja – kolokvija. Prema godišnjem planu bilo je predviđeno angažiranje predavača za 8 stručnih predavanja (jednom mjesečno). Planira se uvijek i barem jedna stručna ekskurzija, u kojoj vezujemo prigodno predavanje o radnoj organizaciji koju posjećujemo s razgledavanjem kulturnih i prirodnih znamenitosti mjesta i okoline.

U ovom periodu održano je 5 kolokvija, no nažalost stručnu ekskurziju nismo uspjeli organizirati.

Posjećenost kolokvija je više, manje zadovoljavajuća, ovisno o temi. Predavanja uz otvoren pristup svim zainteresiranima privlače ljude, ipak uglavnom prema polju njihovog djelovanja, odnosno uže struke, bez obzira što predavači nastoje da teme svog specijalističkog područja iznesu u kraćem predavanju na razumljiv i prihvatljiv način. Svako predavanje završi diskusijom i dodatnim informacijama predavača o svojim spoznajama.

Stručnu ekskurziju nastojimo održati barem jednom godišnje, jer je to način da se i mi, članovi Društva, bolje međusobno upoznamo, a ujedno steknemo nove spoznaje i poznanstvo kolega iz radnih kolektiva koje posjećujemo. Nadamo se da ćemo ujesen, nakon dulje pauze, realizirati stručnu ekskurziju.

Godišnja skupština našeg Društva nije održana u ovom periodu.

Financijska sredstva gotovo su nam presahla. Gašenjem SIZ za tehničku kulturu Fond društvenih djelatnosti preuzeo je neke (ali ne sve) njegove obaveze. Organizacija Narodne tehnike je preuzela neku, sasvim neznatnu financijsku obvezu prema stručnim društvima obuhvaćenim u Društvu privrednika Rijeka. Time su nam pojedinačne simbolične članarine postale gotovo jedini izvor sredstava za rad, za nabavku tehničkih pomagala i knjiga za knjižnicu Društva i za neophodne administrativne troškove.

Kao i do sada, sjedište Društva je u prostorijama Medicinskog fakulteta u Zavidu za kemiju i biokemiju, te je tako omogućena neometana društvena aktivnost i

održavanje kolokvija. Skromna knjižnica Društva se ipak svake godine popunjava novim naslovima.

U proteklom razdoblju održani su sljedeći kolokviji koje navodimo po redosljedu održavanja:

1. Koraljka Klepač, Prirodoslovni muzej Rijeka: *Mineral kremen*
2. Marijan Pribanić, Dekan Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: *Američka sveučilišta*
3. Nikola Kujundžić, Farmaceutsko-biokemijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za analitičku kemiju: *Caucalis Platycalpos – od ljekaruše do lijeka*
4. Vladimir Mrša, Prehrambeno-biotehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu: *Struktura i uloga stanične stijenke*
5. Franc Kozjek, Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo, Oddelek za farmaciju, Univerza v Ljubljani: *Nelinearna farmakokinetika*

J. Švel

Izveštaj Sekcije za nastavu kemije

U školskoj godini 1993/1994. održani su sljedeći kolokviji:

1. Natjecanje iz kemije u okviru »Znanost mladeži« – predavači M. Herak i mr. Horvat
2. Metodički pristup periodičkom sustavu – grupe i elementi – predavač N. Blažević
3. Demonstracijski pokusi – predavač M. Sikirica.

Na 3. kolokviju 16. svibnja 1994. predložena je za novog pročelnika Sekcije za nastavu kemije gđa Ljiljana Kos-Hebrang, dipl inž. kemije, koja je već 24 godina profesor kemije na Kemijskoj i geološkoj tehničkoj školi u Zagrebu. Avenija Vukovar 269. Lj. Kos-Hebrang izabrana je sa 44 glasa (od nazočnih 45 članova). Predlažemo da se ovaj prijedlog potvrdi na Skupštini HKD u srijedu 25. svibnja 1994.

N. Šegudović

Izvešće o radu Sekcije za makromolekule

Sekcija za makromolekule kao zajednička sekcije HKD i Hrvatskog društva kemijskih inženjera i tehnologa nastojala je održati kontinuitet u aktivnostima koliko su to prilike dopuštale. Dio članova je još tijekom 1992. godine bio primljen u Europsku polimernu federaciju, ali do danas nisu pronađena sredstva za uplatu članarine. Pojedini članovi sekcije radili su na prijevodima nomenklature i terminologije na području polimera prema preporukama IUPAC.

U ovom času aktivnost sekcije usmjerena je na organizaciju 4. simpozija o kemiji i tehnologiji makromolekula u okviru XIV. skupa Kemičara Hrvatske.

M. Šindler-Kulyk

**Izvešće o ukupnim prihodima i rashodima
od 1. 1. 1993. do 31. 12. 1993.**

Na temelju financijske dokumentacije Hrvatskoga kemijskog društva u 1993. godini predlaže se Skupštini na odobrenje i prihvaćanje ovaj

PREGLED PRIHODA I RASHODA SA STANJEM NA DAN 31.12.1993.

I PRIHODI

1. Saldo 31.12.1992.		74.-
2. Članarina i čl. pretplata za CCA		2,915.179.-
3. Kolektivno članstvo		5,055.250.-
4. Prodaja publikacija		739.080.-
5. Prodaja separata		463.479.-
6. Prodaja »SI«		21.000.-
7. Oglasi		1,037.060.-
8. Prodaja CCA za devizna sredstva		6,086.414.-
9. Dotacije		
– Ministarstvo znanosti za CCA	67,380.000.-	
– Ministarstvo znanosti za HKD	3,300.000.-	70,800.600.-
10. Prihodi od kamata		<u>17,775.949.-</u>
Ukupno PRIHODI:		104,894.085.-

II RASHODI;

1. Troškovi izdav. djelatnosti		
Tisak CCA 3/92, 4/92, 1/93, 2/93	43,050.482.-	
autor. honorari CCA	14,896.518.-	
poštarina CCA	9,600.751.-	67,657.751.-
2. Materijal		2,328.804.-
3. Poštarina HKD		810.660.-
4. Administracija i pom. posl.		2,525.930.-
5. Naknada za bankarske usluge		17.899.-
6. Naknade za usluge plat. propmeta		142.187.-
7. Ostali troškovi		<u>912.800.-</u>
Ukupno RASHODI:		<u>72,286.031.-</u>

SALDO 31. 12. 1993. . . . . 30,608.054.-

Za slijedeće razdoblje prilažemo Skupštini ovaj

PLAN – PRORAČUN
PRIHODA I RASHODA ZA 1994. GOD.

PRIHODI:

1. Donos razlike iz prošle godine	30,608.054.–
2. Članarina i čl. pretplata za CCA	6,000.000.–
3. Prihodi od prodaje časopisa	7,000.000.–
4. Dotacije	
– Minist. znanosti za CCA	99,000.000.–
– Minist. znanosti za HKD	22,300.000.–
5. Ostali prihodi	<u>91.946.–</u>
Ukupan PRIHOD:	<u>165,000.000.–</u>

RASHODI:

1. Troškovi izdav. djelatnosti	
– CCA – tisak	90,000.000.–
– CCA – autor. hon.	26,000.000.–
– CCA – ostali troškovi	25,000.000.–
2. Materijal	141,000.000.–
3. Administr. OD s dopr. (50%)	14,500.000.–
4. Poštarina	15,650.000.–
5. Ostali troškovi (uslug., plat. prom.)	1,500.000.–
Ukupan RASHOD:	<u>2,350.000.–</u>
Ukupan RASHOD:	<u>165,000.000.–</u>

Predviđen proračun prihoda i rashoda odgovara potrebama za produženje dosadašnjih kao i planiranih novih djelatnosti Društva u 1994. godini.

VI. Simeon

Izvještaj glavnog urednika Croatica Chemica Acta

Nakon prošlogodišnje skupštine Redakcijski je odbor održao 8 sastanaka, od kojih jedan zajedno s članovima Savjetodavnog odbora iz Hrvatske. Do sredine ožujka 1994. izdan je cijeli vol. 66 Croatica Chemica Acta (brojevi 1, 2, 3–4). Najvažniji podatci o tom godištu navedeni su u tabličnom pregledu.

Među objavljenim radovima najviše ih ima s područja fizikalne i teorijske kemije (42), zatim iz anorganske kemije (3), organske kemije (2), analitičke kemije (2) i biokemije (1). Udjel radova s područja fizikalne i teorijske kemije, koji je i inače najveći, u ovom je godištu iznimno visok, čemu je jedan od glavnih razloga taj što br. 1 donosi radove sa znanstvenog skupa MATH/CHEM/COMP posvećenog isključivo matematičkoj i komputacijskoj kemiji, a ukupan broj radova (50) znatno je manji nego npr. u prethodnom godištu (vol. 65 (1992)), kada ih je objavljeno ukupno 78.

TABLIČNI PREGLED
 podataka o štampanju, sadržaju i troškovima izdavanja
 Croatica Chemica Acta, Vol. 66 (1993) No. 1-4

	No. 1	No. 2	No. 3 - 4	
<i>Opći podaci</i>				
Redakcija zaključena	15.03.1993	15.06.1993.	06.12.1993.	
Izašao iz tiska	06.1993.	07.1993.	03.1994.	
<i>Opseg</i>				
Redovitih stranica	254	156	144	554
Stranica Priloga	7	3	45	55
Oglasi	1	1	1	3
<i>Sadržaj</i>				
Orig. znan. radovi	17	14	10	41
Aktualni prikaz	-	-	1	1
Autorski pregled	1	-	2	3
Bilješke	-	-	-	-
Konf. prilog	5	-	-	5
<i>Troškovi</i>				
Tisak	11,975.980	19,501.032	19,830.988	51,308.000
Tehn. redakcija	2,248.710	6,390.307	6,880.219	15,519.236
Administracija	183.500	442.910	2,561.119	3,187.529
Otprema	1,501.500	3,448.830	3,489.880	8,440.210
Poštarina	185.580	394.970	3,386.925	3,967.475
Ukupno	16,095.270	30,178.049	36,149.131	82,422.450

Tijekom izvještajnog razdoblja uredništvu je podnesen za objavljivanje 61 rukopis, od kojih je do sada tiskano 6, pred izlaskom iz tiska nalazi ih se 12, a za tisak je prihvaćeno daljnjih 15 rukopisa koji su sada u postupku uredničke i tehničke obradbe. Odbijeno je 7 rukopisa, a 21 ih se nalazi u postupku ocjene (recenzije). Radove za vol. 66 ocjenjivalo je 85 recenzenata, i to 57 iz inozemstva i 18 iz Hrvatske. Prosječno vrijeme od podnošenja rukopisa do izlaska rada iz tiska u posljednjem broju vol. 66 Croatica Chemica Acta (dvo broj 3-4) iznosilo je 13 mjeseci (raspon 9...11 mjeseci, standardno odstupnja ± 3 mjeseca). Prema podatcima Journal Citation Reports, najnovija vrijednost faktora utjecaja za Croatica Chemica Acta iznosi 0,611 što je manje nego prethodna vrijednost (0,751), ali još uvijek pri vrhu raspona; to odstupanje najvjerojatnije nije značajno (o možebitoj značajnosti moći će se suditi tek za 3 do 4 godine!).

Poteškoće s kojima se je Redakcijski odbor suočavao tijekom izvještajnog razdoblja iste su kao i prethodnih godina (kao, uostalom, i razlozi koji do njih dovode), tj. preslab dotok radova i mršavi prihodi, koji ne dopuštaju nabavku najnužnijih tehničkih pomagala s pomoću kojih bi se ubrzalo ocjenjivanje i obradba radova i tako skratilo vrijeme izlaska od sadašnjih 13 mjeseci na 8 do 9 mjeseci. Neke organizacijske promjene već su učinjene, a također je zatražena pomoć za nabavku računala i sve potrebne programske potpore.

S ovim izvješćem završava mandat sadašnjeg glavnog urednika i Redakcijskog odbora, a Upravni odbor izlazi pred ovu Skupštinu s prijedlogom novoga glavnog urednika i Uredničkog odbora koji preuzimaju uređivanje našega časopisa u ne baš laganim okolnostima, ali ipak ne treba dvojiti da će oni svoju tešku zadaću uspješno izvršavati.

Izveštaj Nadzornog odbora

Članovi Nadzornog odbora: Krešimir Jakopčić, Zlatko Meić i Franjo Ranogajec (zamjenik) pregledali su financijsku dokumentaciju Hrvatskoga kemijskog društva za 1993. godinu i utvrdili:

– da se poslovne isprave provedene u knjigovodstvu odnose na redovito poslovanje HKD-a i temelje na izvornim dokumentima i odlukama Upravnog odbora,

– nepravilnosti u poslovanju nisu utvrđene

– završni račun za 1993. godinu uredno je predan u Zavod za platni promet u zakonskom roku.

U svezi s izvješćem Komisije za popis, predlažemo da se tijekom 1994. godine registrira (eventualno i procijeni) značajna imovina Hrvatskoga kemijskog društva u knjigama i časopisima trajne vrijednosti ostvarene ne samo u 1993. i 1994. godini već i ranije, kupovinom, zamjenom, poklonima ili recenzijskim primjercima. U izvješću za 1994. godinu treba procijeniti vrijednost otpisanih osnovnih srestava što su još uvijek u upotrebi.

Ad 6. U nastavku rada Skupštine otvorena je rasprava o izvješćima. I. Butula pozdravio je Skupštinu ispred Hrvatskog društva kemijskih inženjera i tehnologa, a zatim obavijestio članstvo da se uvode promjene u Current Contents. Uvode se, naime, nova izdanja po užim strukama. Dodao je da se treba zamisliti nad slanjem radova u časopise s većim faktorom utjecaja. Kritizirao je nedostatnu suradnju HKD (koje je član IUPAC) i HDKIT. Uputio je kritiku u svezi s izdavanjem nomenklature anorganskih spojeva. Naime, nomenklatura se izdaje, a zajednička komisija oba Društva o tome nije raspravljala. Istakao je da nitko nije mjerodavniji od ova dva Društva da o tome da svoje mišljenje. Također je dodao da od uvažanih umirovljenih profesora nitko nije sudjelovao u pripremi nomenklature.

B. Kamenar podsjetio je da se i prije radilo na nomenklaturi (Iveković, Filipović). Izenadio se što je u Izvješću tajnika tek kratko spomenut prijevod IUPAC-ove nomenklature anorganskih spojeva i moli da se taj dio izvješća dopuni.

VI. Simeon izvijestio je da je on začetnik i nosilac projekta o prijevodu preporuka IUPAC (1990.) za nomenklaturu anorganskih spojeva te da je za taj projekt uspio pridobiti suradnike s gotovo svih katedara anorganske kemije u Zagrebu (PMF, FKIT, FBF). O tom projektu iscrpno je izvijestio Upravni odbor HKD koji se s projektom složio i imenovao dva recenzenta, uz četvoricu što ih je Odredio izdavač (*Školska knjiga*). Napominje da je to bio autorski pothvat, slično kao i svojedobni dogovor nekoliko nastavnika anorganske kemije o nomenklaturi u knjizi I. Filipovića i S. Lipanovića *Opća i anorganska kemija* (o kojemu HKD, koliko zna, nije bilo obaviješteno). Obznanio je da će krajem lipnja 1994. održati javno predavanje o tom projektu, i to pod pokroviteljstvom HKD i Matice Hrvatske (Odjel za prirodoslovlje i matematiku) te, možda, HAZU.

K. Humski mišljenja je da javno predavanje treba ostati u organizaciji HKD i da treba konfrontirati stajališta na tom javnom predavanju.

E. Reiner iznijela je kritiku na Izvješće tajnika koje nije krivo, ali je nedostatno te traži da se ono nadopuni. Također je zamolila da se točno spomenu autori koji rade na prijevodu nomenklature anorganskih spojeva te recenzenti.

Na to je Vl. Simeon izvijestio da je on bio urednik prijevoda, a da su uz njega u prevođenju sudjelovali B. Grabarić, A. Janeković, M. Marković, H. Vančik te V. Simeon-Rudolf. Recenzenti su bili A. Kovačec, Z. Meić, V. Rapić i N. Trinajstić, svi imenovani od strane »Školske knjige«, Izvjestitelji za HKD bili su T. Cvitaš i N. Kallay, a M. Orhanović je bio zadužen da pregleda sve recenzije i dao je povoljno mišljenje. Ukratko je Vl. Simeon dodao, da je glavna svrha projekta bila potpun i precizan prijevod pravila IUPAC, uz pomnu prilagodbu hrvatskom jeziku i tradiciji. Dosljedno tome, u uporabu se vraća pridjevna nomenklatura kao i tradicijska imena kiselina, a napuštaju se Strohalovska imena poput kloridna kiselina i sl.

Na kraju rasprave zaključeno je da se izvješće tajnika dopuni nazivom knjige o nomenklaturi anorganskih spojeva na hrvatskom i engleskom jeziku te da se spomenu autori knjige, prevoditelji i recenzenti. Nadopunjeno Izvješće bit će objavljeno u CCA.

Ad 7. Upravni odbor predložio je da se ustanovi Nagrada HKD za koloidnu i površinsku kemiju. Sponzor Nagrade je Egon Matijević. Visina Nagrade iznosila bi 750 US \$, a pokrovitelj Nagrade bilo bi HKD. Uz novčanu Nagradu laureat dobiva i diplomu na hrvatskom i engleskom jeziku. Nagradu bi laureat dobio nakon javnog predavanja. Upravni odbor HKD imenuje članove Odbora za dodjelu Nagrade. Uvjeti za dodjelu Nagrade vrlo su oštri. Pozivi za sudjelovanje u Natječaju za Nagradu moraju se izvjesiti svugdje gdje se očekuju kandidati. (Pravilnik o dodjeli te nagrade nalazi se u Prilogu I.)

U raspravi je istaknuto da ovu nagradu treba razlikovati od Medalje »Božo Težak«: riječ je o nagradama različitih kategorija. Odlučeno je da se povjeri Upravnom odboru Društva da poduzme korake radi ustanovljenja spomenute Nagrade.

Ad 8. Preko ove točke se prelazi, budući da nema prijedloga u skladu s čl. 23. Pravila.

Ad 9. Izglasana je članarina za HKD u visini 10 DEM te pretplata za CCA u visini 10 DEM. Studentski popust iznosi 50%. Članarina za podupiruće članove iznosi 30 DEM, a za sponzore 300 DEM.

Ad 10. K. Humski zamolio je Skupštinu da izglasa razrješnicu Upravnom odboru HKD i Redakcijskom odboru CCA što je jednoglasno prihvaćeno.

PREDLAGAČ: PREDSJEDNIŠTVO HRVATSKOGA KEMIJSKOG DRUŠTVA PRIJEDLOG LISTE

Časnici Hrvatskoga kemijskog društva za 1994. i 1995. godinu predloženi za izbor na redovitoj Godišnjoj skupštini zakazanoj za 25. 05 1994.

UPRAVNI ODBOR:

Predsjednik	Nikola Kallay
Dopredsjednik	Krešimir Humski
Tajnik	Ljerka Brečević
Blagajnik	Marija Šindler-Kulyk
Glavni urednik CCA	Nenad Trinajstić
Član	Mladen Žinić
Član	Vladimir Simeon
Predstavnik HBD	Boris Mildner

SUD ČASTI:

Smiljko Ašperger

Stanko Borčić

Dionis Sunko

NADZORNI ODBOR:

Krešimir Jakopčić

Zlatko Meić

Franjo Ranogajec (zamjenik)

REDAKCIJSKI ODBOR:

Mladen Biruš

Nevenka Brničević

Marija Herceg

Nikola Kallay

Dina Keglević

Leo Klasinc

Milivoj Lovrić

Kata Majerski

Elsa Reiner

Aleksandar Sablić

Marija Šindler-Kulyk

Vitomir Šunjić

Srđanka Tomić-Pisarović

Ad 11. K. Humski pročitao je dva pisma Z. Maksića koja su sastavni dio ovoga zapisnika (vidi Prilog II).

D. Sunko moli predloženika za glavnog urednika CCA da izloži svoj prijedlog rada Redakcijskog odbora.

Zatim je N. Trinajstić, kao predloženik, iznio svoje mišljenje o radu Redakcijskog odbora CCA te uređivačkoj politici u CCA, što je sastavni dio ovog zapisnika (vidi Prilog III).

Z. Meić postavio je pitanje počasnih članova, Savjeta redakcije, te što je s Nadzornim odborom, na što mu je odgovoreno da u Nadzorni odbor ulaze dva člana uz dvije zamjene.

N. Kallay iznio je svoj program kao predloženik za predsjednika HKD-a, što je također sastavni dio ovog zapisnika (vidi Prilog IV).

K. Humski uputio je Skupštini na izbor da li će se glasati javno ili tajno. Skupština se opredijelila za javno glasanje. Cijeli prijedlog liste predloženika prihvaćen je jednoglasno.

Prije nego što će K. Humski zaključiti Skupštinu HKD-a, B. Kamenar našao je za potrebno kazati nekoliko riječi o radu Upravnog odbora CCA. Kazao je da su svi članovi činili koliko su mogli u stvaranju hrvatske kemijske javnosti i da je red da im se Skupština zahvali na radu te ih ujedno zamolio i za suradnju u budućnosti.

Prilog I

Nagrada za koloidnu i međupovršinsku kemiju Hrvatskoga kemijskog društva, potpomognuta od Egon Matijević

PRAVILA

1. Naslov nagrade je: Nagrada za koloidnu i površinsku kemiju Hrvatskoga kemijskog društva. Donator: Egon Matijević.

Engleski naslov je: *Award for Colloid and Interface Chemistry of the Croatian Chemical Society, sponsored by Egon Matijević*

2. Nagradu dodjeljuje Hrvatsko kemijsko društvo, a potpomaže je prof. Egon Matijević (Clarkson University, NY, U.S.A.). Nagrada iznosi 750 USD. Uz novčanu nagradu dodjeljuje se diploma na hrvatskom i engleskom jeziku. Novčana sredstva osigurava sponzor E. Matijević. Nagrada se dodjeljuje svake godine, ako postoje zaslužni kandidati. Sponzor može povećati iznos nagrade.

3. Nagrada se dodjeljuje za vrijedan znanstveni rad u području kemije koloida i međupovršina. Kandidat za nagradu treba biti hrvatski državljanin, u času nominiranja ne stariji od 35 godina. Treba biti aktivan na visokoškolskoj ustanovi, u znanstvenom institutu ili u industriji u Hrvatskoj. Vrijednost rada kandidata ocjenjuje se na temelju publikacija u vodećim znanstvenim časopisima kao što su npr. *Journal of Physical Chemistry, Journal of Chemical Society, Journal of Colloid and Interface Science, Langmuir, Colloids and Surfaces* i sl. U izuzetnom se slučaju nagrada može dodijeliti za primjenjena istraživanja ili tehnološka rješenja, ako su temeljena na znanstvenom pristupu. U tome se slučaju vrijednost rada ocjenjuje na temelju patenta, novo-vedenog tehnološkog postupka ili sl.

4. Nagrada se uručuje na sastanku Hrvatskoga kemijskog društva, kojom prilikom nagrađeni treba održati predavanje iz područja u kojem je aktivan.

5. Kandidata može nominirati svaki član Hrvatskoga kemijskog društva stariji od 35 godina. Prijedlog treba jasno naznačiti vrijednost rada kandidata, a uključuje kandidatovu biografiju i popis radova. Za radove s većim brojem autora važno je glasiti udjel doprinosa kandidata. U popis ne ulaze sažetci, radovi u pripremi i sl.

6. Upravni odbor Hrvatskoga kemijskog društva imenuje Odbor za dodjelu nagrade. Članovi Odbora su ugledni znanstveni radnici s područja koloidne i međupovršinske kemije ili srodnih područja. Mandat članova Odbora je tri godine. Izuzetno, u prvoimenovanom Odboru, mandat prvog člana je 5 godina, drugog 4 godine, a trećeg 3 godine.

7. Poziv za nominiranje kandidata za nagradu treba biti objavljen u glasilima HKD te na svim mjestima gdje se očekuju kandidati (visokoškolske ustanove, znanstveni instituti, industrija). Odbor za dodjelu nagrade treba voditi brigu da se nagrada obznani kako bi svi mogući kandidati mogli biti uzeti u obzir. Prijedloge razmatra Odbor za dodjelu nagrade koji daje svoj prijedlog. O nagradi, na temelju prijedloga Odbora, odlučuje Upravni odbor Hrvatskoga kemijskog društva.

Prilog II

Skupštini HKD-a od 25. 05. 1994. godine.

U vezi problema s časopisom CCA želio bih upoznati cijenjeni skup s nekoliko relevantnih činjenica. Stanje časopisa razmatrano je na proširenom sastanku uredništva 17.01.94. kojem su prisustvovali svi zagrebački članovi Savjeta časopisa. Na tom sastanku bilo je dvadesetak učesnika a doneseno je niz važnih zaključaka od kojih ističem:

(1) Da se što prije ustroji novo uredništvo po modernom sistemu područnih urednika. Pri tome bi: (a) područni urednici trebali biti vrlo aktivni znanstvenici sa znanstvenim renomeom međunarodnog značaja i s jakim međunarodnim znanstvenim vezama, (b) mandat novog uredništva bio bi vremenski ograničen s maksimumom od 4 godine.

(2) Da članovi stare Redakcije koji nisu angažirani kao područni urednici postanu članovi Savjeta CCA.

(3) Da se sastanci proširene Redakcije održavaju barem dva puta godišnje.

U svom pismu redakciji od 18.04. predložio sam da kandidat za novog urednika iznese svoju koncepciju časopisa na novom proširenom sastanku uredništva, a posebice da objasni zašto se odustaje od sistema područnih urednika. U usmenom razgovoru predsjednik HKD-a složio se s mojim prijedlogom, ali do sastanka proširene redakcije ipak nije došlo. Pri tome treba reći da otpada mogući razlog kako nije bilo vremena za organizaciju sastanka, jer to ne bi bilo točno.

Smatram da nije dobro da odluke, koje određuju sudbinu časopisa, donosi neko licina ljudi. Zbog toga sada imamo prijedlog nove Redakcije koji nije dobro pripremljen. Posebice bih skrenuo pažnju na činjenicu da se neki od članova *in spe* već odavno ne bave aktivno znanstvenim radom. Također stoji konstatacija da veći broj predloženih članova vrlo malo ili ništa ne publicira u CCA, što bi trebao biti jedan od glavnih indikatora zainteresiranosti za časopis. Zbog toga bi ovu Redakciju trebalo smatrati prelaznim rješenjem, dok se ne nađe bolje u obliku sustava područnih urednika, kao što je bilo odlučeno na proširenom sastanku od 17. 01. Predlažem stoga da se novoj Redakciji da mandat od dvije godine. U tom periodu pripremio bi se u mnogo širem krugu prijelaz na moderniji način rada, kao što je prethodno već spomenuto.

Na kraju treba reiterirati slijedeće zaključke proširene sjednice

(1) pričuvni dio dosadašnje Redakcije prelazi u Savjet i (2) proširena Redakcija mora se sastajati najmanje dva puta godišnje.

Ceterum autem censeo, trebali bi konačno usvojiti zapadne uzuse pa kod biranja u bilo koje znanstveno tijelo uzeti u obzir curriculum i popis radova. Iz ovog posljednjeg se direktno vidi što je tko publicirao: koliko, gdje i kada.

Uz kolegijalne pozdrave

Zvonimir Maksić

*Prilog III**Nenad Trinajstić***Izjava u vezi s uređivanjem CCA**

- (1) Dosljedno provoditi recenzentsku politiku: Svaki rad ide na recenziju dvojici recenzenata, a po potrebi i većem broju recenzenata.
- (2) Nastojati redovito izlaziti. Četiri broja u godini dana.
- (3) Smanjiti vremenski razmak između prihvaćanja rada i tiskanja rada na manje od sedam mjeseci.
- (4) Ubrzati recenzentski postupak pomoću telefaksa i elektroničke pošte.
- (5) Širiti ili reducirati Redakcijski odbor prema potrebama.
- (6) Korektno administriranje časopisa. Promptno odgovarati na svako pismo.
- (7) Animirati našu kemijsku javnost i kolege u svijetu da nam šalju radove kako bi premostili ovo krizno razdoblje izazvano ratom i drugim razlozima.
- (8) U slučaju izbivanja urednika odrediti zamjenika, da ne bi došlo do zastoja u izlaženju časopisa.
- (9) Specijalni brojevi će se i dalje prihvaćati, ali ovaj puta glavni urednik će biti involviran od početka do kraja projekta, da ne bi došlo do zastoja zbog ovog ili onog razloga. Specijalni brojevi neće imati prednost pred redovitim brojevima.

*Prilog IV**Nikola Kallay*

Kao kandidat za predsjednika Hrvatskoga kemijskog društva slobodan sam predložiti smjernice i program rada društva, jer mislim da se predsjednik treba birati prema predloženom programu, u vjeri da će se on za taj program i zalagati. Dopustite mi da, uz program i smjernice, istaknem i neka vlastita stajališta za koja se namjeravam zalagati na regularni način, u načelu pismenim putem uz obrazloženja.

1. Hrvatsko kemijsko društvo krovna je organizacija hrvatskih kemičara. Kao takovo ono se brine i zastupa kako kemijsku znanost tako i kemičare. Uz koordiniranje djelovanja kemičara, HKD treba biti most za suradnju s odgovarajućim internacionalnim organizacijama. HKD »diže glas« u ime hrvatskih kemičara zastupajući interese svoje struke. Radi zajedničkog nastupa HKD se udružuje u zajednicu prirodoslovnih društava, gdje usklađuje svoje djelovanje s drugim znanstvenim društvima.

2. Neka postojeća društva koja se bave užim i specifičnim područjima kemije ne mogu zastupati opće interese kemijske znanosti i kao takova trebaju naći odgovarajuće mjesto u našoj sredini. Ovo se odnosi i na financiranje, jer bi se potpomaganje djelatnosti HKD i ekvivalentnih društava (npr. za fiziku, matematiku, biologiju i sl.) trebalo tretirati na poseban način. Potrebno je ustanoviti hijerarhijsku (»kišobran«) strukturu.

3. Hrvatsko kemijsko društvo treba utjecati na politiku Ministarstva znanosti i tehnologije, a također i na organizaciju obrazovanja u području kemije. Zajednička bi se stajališta kemičara mogla prezentirati državnim institucijama i tako regulirati status kemijske znanosti. Iz toga se razloga HKD treba organizirati tako da savjetima može pomoći Ministarstvu u rješavanju brojnih problema kao što su npr. kriteriji za projekte, međunarodna suradnja i sl. Potrebno je isticati da je naša kemija, u više područja, na takovoj razini da može ravnopravno surađivati s razvijenim dijelom svijeta.

4. Mislim da se u ovo doba djelatnost društva ne treba »raspršiti« po sekcijama; neke ionako nisu aktivne. Izuzetak je sekcija za nastavu kemije.

5. Društvo treba imati manji broj stalno zaposlenih djelatnika, ali se treba »profesionalizirati« tako da namakne sredstva za svoj nesmetani rad.

6. Članarina treba biti sigurni izvor prihoda, ali je važno pobrinuti se da članovi uživaju ekvivalentne pogodnosti, tj. da im članstvo u HKD bude na njihovu dobrobit. Isto se odnosi i na moguće sponzore kao što je npr. kemijska industrija i sl.

7. Treba poraditi na tome da se članovi zainteresiraju za rad Hrvatskoga kemijskog društva, i to tako da HKD svojom djelatnošću rješava neke probleme kemičara. Na godišnjim bi se skupštinama, u takovom slučaju, mogao očekivati veći broj članova.

8. Komunikacija među članovima društva, kao i između uprave i članova, treba biti bogatija i jednostavnija. Pojedinačno dopisivanje ne može riješiti ovaj problem. Već samo slanje poziva sa šturim informacijama putem pošte slabo je djelotvorno i skupo. Ako bi postojalo mjesečno glasilo HKD, onda bi se npr. pozivi i zapisnici skupština, informacije o sastanku kemičara s programom i prijavitelnicom, razne obavijesti, izvještaji i rasprave mogle u njemu objavljivati. Uz zanimljive članke općeg značaja (npr. što je to »*impact factor*«, vrednovanje znanstvene djelatnosti) treba objavljivati razgovore s odgovornim dužnosnicima Ministarstva znanosti o kriterijima financiranja, raspravu o programu postdiplomskog studija, povremene informacije o radu uprave HKD, izvještaj o našoj aktivnosti u IUPAC itd. itd. Za nadati se je da će takav časopis svaki kemičar znatiželjno dočekati. Ne treba bježati od vrućih tema. Zato treba predložiti da Kemija u industriji bude zajedničko glasilo HKD i Hrvatskoga društva kemijskih inženjera i tehnologa (HDKIT).

9. HKD i HDKIT zasebna su društva, različitog su karaktera, ali se svojim djelovanjem u nekim područjima prožimaju (Skup hrvatskih kemičara, glasilo i sl.)

10. Časopis *Croatia Chemica Acta* treba pod svaku cijenu održati. Njegov ugled treba povećati s objavljivanjem što kvalitetnijih radova; broj radova nije toliko bitan.

11. Hrvatsko kemijsko društvo se brine za normizaciju s područja kemije (previde se važne preporuke IUPAC o terminologiji i sl.). Isto tako HKD utječe na publicistiku s područja kemije tako da se brine o terminologiji i sl.

12. Sudjelovanje hrvatskih kemičara u međunarodnim tijelima treba povećati, ali ne slanjem delegata već nastojanjem da se stručnim radom pridonese njihovu djelovanju, tako da pojedinci postanu »pravi« članovi, npr. titularni članovi u komisijama IUPAC.

13. Budućnost kemije zavisi o podmlatku. Zato HKD potiče rad mladih znanstvenika. Jedan je način da javno ističe važnost ovog problema a drugi je npr. ustanovljenje, nagrada za mlađe istraživače. Pritom treba paziti da se niti jedna nagrada ne dodijeli nezasluženo, jer to djeluje izuzetno kontraproduktivno.